

obojege spola. Kmetovalec mora po svojem stanu mnogo trpeti, posebno zdaj poleti, ko je toliko dela in pritiska huda vročina. Ako pa svoj trud in svoje trpljenje voljno prenaša in v božjo čast daruje, bode vsako delo lahko opravil in poleg tega še vesel ostal brez čemernosti in godrnjanja; po vrhu ima pa še večno plačilo pričakovati, kajti z Bogom storjeno in v božjo čast izročeno delo je toliko ko molitev. Nesrečneži so taki, ki pri delu kolnejo in se jezijo; kajti delo jim je potem silno težavno in zoperno in nič jim ne gre od rok; poleg tega pa se še pregrešijo in namesto večnega plačila imajo le božjo jezo in kazen pričakovati. V božjo čast izročeno delo ima tudi večji blagoslov, med tem ko s kletvijo, jezo in nevoljo storjeno delo dostikrat nobenega sadu ne prinese.

»Zastonj zidajo zidarji, če jim Bog ne pomaga«. To si naj zapomnijo tudi tisti, ki ob nedeljah in praznikih hlapčevska dela opravljajo, ker jim je več za dobiček in posvetno premoženje, ko za božjo čast. Taki ne bodo imeli božjega blagoslova, kakor je Bog že v starem veku Judom zagrozil. Tistim pa, ki nedelje in praznike posvečujejo, je obljubil svoj blagoslov, rodovitnost zemlje ter dež in solnce o pravem času, da bodo od lanskega jedli, — to pomeni, da bodo toliko pridelali, da ne bo treba novega pridelka načeti, ker bo še od lanskega zadosti ostanka.

Pa ne samo delo, tudi druga opravila moramo izročiti v božjo čast. Ali ješ ali piješ, ali počivaš ali hodiš, ali budiš ali spiš, vse stori Bogu na čast. Vsaki dan in pri vseh opravkih prosi Boga za srečo in blagoslov, nedelje in praznike pa vestno posvečuj z božjo službo in molitvijo ali pa z branjem krščanskih knjig, ne pa s pijančevanjem, — potem se ti ni treba bati pomanjkanja ali pa velike nesreče. V naših dneh pa se najdejo rokodelci, ki ob nedeljah delajo, o ponedeljkih pa pijejo, ponedeljek trikrat toliko pojé, ko je nedeljsko delo pridobilo. Taki so navadno največji siromaki; če se prav v gostilnici bahato obnašajo, doma v hiši je pa največja revščina.

Pa tudi pri volitvah moramo gledati na božjo čast, tam imamo najboljšo priložnost, pokazati se kot dobre in zveste kristjane. Poslanci delajo postave, in po postavah se mora svet ravnati in sukati. Ako pomagamo izvoliti krščanske poslance, naredili bodo take postave, da se bo Bogu čast skazovala; ako pa volimo brezverske poslance, bomo tudi mi deležni vseh grehov, ki se bodo iz tega rodili: katoliški veri in cerkvi se bo kljubovalo, duhovščina bo preganjana, ljudstvo pa se bo pohujšalo, od vere odvrnilo in v pregrešne strasti in razvade zapeljalo.

Tako se je godilo in se še godi po vseh državah in deželah, kjer so brezverci ali liberalci oblast v roke dobili. Če volimo krščanske može za poslance, se bo tudi revnim ljudem, kakor kmetom, rokodelcem in delavcem bolje godilo. Kajti poslanec, ki je v resnici kristjan po vesti in po srcu, ne samo po imenu, ne bo skrbel samo za gospodo, ki se jej itak dobro godi; usmilil se mu bo tudi revni mož, ki mora trdo delati, pa vendar slabo živi, ker malo zasluži, in še za ta pičli zaslužek ga sleparski ljudje goljufajo, kjer le morejo. Krščanski poslanec ne bo pripustil, da bi se revnim ljudem krivica godila; brezverski poslanci pa nimajo vesti, oni potegnejo rajši z bogatini, ker si od njih kako darilo ali kak dobiček obetajo; njim je več za trebušček, ko za nebesa, na katere itak ne verujejo.

V kratkem bomo imeli spet volitve, najprej za deželni zbor štajarski, potem pa za državni zbor. Slovenski kmetje in tržani, ki imate še kaj vere, spomnite se pri teh volitvah svoje krščanske dolžnosti in po-

tegnite se za božjo čast! Volite tiste može, katere vam bo priporočala katoliška slovenska stranka, ne pa tistih, katere vam bodo ponujali liberalni nemškutarji! Da, volite take može, kateri res marajo za popolno geslo »Vse za vero, dom, cesarja!«

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje nove šole v Rušah.

V nedeljo, dne 28. junija popoldne je že donelo pokanje topičev po širnej Dravskeji dolini, naznanjajoč izvanredno slovesnost v Rušah. Na praznik sv. Petra in Pavla pa se pokažejo slavne Ruše v praznični opravi. Raz krasno novo šolsko poslopje, raz cerkveni stolp in druge hiše so ponosno vihrale cesarske, slajarske in slovenske zastave. Pred novim, z venci zalo okinčanim šolskim poslopjem je bil postavljen slavalok z napisom »Dobra šola, boljša bodočnost«.

Ob 10. uri se je začela slovesna, božja služba, katere se je udeležila šolska mladina z učitelji, došli gosti in mnogo ljudstva. Sv. mašo so služili preč. g. kanonik dr. J. Križanič z asistenco čč. gg. dr. Medveda, korvikarja Cestnika iz Maribora ter č. g. J. Košarja, župnika v p. iz Selnice. Slavnosti govornik, dr. Križanič, so na leci kaj lepo in jedrnatno govorili o važnosti in koristi krščansko narodne šole in odgoje mladine, častitajoč vrlim Rušanom, ki imajo sedaj poleg sloveče župnijske cerkve krasno novo šolsko poslopje. Pri sv. maši je vrlo popeval mešani zbor domačih pevcev.

Po božji službi je šel sprevod, na čelu požarna bramba in godba, šolska mladina z zastavo in učitelji, gospodje duhovniki, došli gosti in zbrano ljudstvo k novemu šolskemu poslopiju, kjer se je pričelo blagoslovljenje nove šole. Požarna bramba se postavi pred šolo v dvored. Gospodje duhovniki, šolska mladež, učitelji, c. kr. okr. šolski nadzornik g. H. Schreiner, stariši in došli gostje se podajo v šolsko poslopje in g. dr. Križanič z asistenco že zgoraj navedenih gg. duhovnikov izvršijo blagoslovljenje notranjih šolskih prostorov.

Po blagoslovljenju zapojó učenci radostno »Domovje moje, Avstrija«. Gosp. predsednik kraj. šol. sveta odda ključé nove šole g. c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku, kateri povzame besedo ter v lepem govoru izrazi svoje veselje in pohvalo požrtvovalnim Rušanom na novi krasni šoli ter govori o važnosti, koristi in potrebi ljudske šole in odgoje ter podaje izgledne nauke zastran šole starišem, učencem in učiteljem, povdarjajoč, naj vsi vzajemno in vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti v prosep šole ter izroči šolske ključé g. voditelju in nadučitelju J. Lasbajerju. Ta se zahvali občanom na požrtvovalnosti o stavbi nove šole, opominja stariše, naj skrbno pošiljajo svoje otroke v šolo, učence naj pridno obiskujejo šolo ter se marljivo učijo in zagotavljajo, da bodo učitelji z veseljem in vestno svoje dolžnosti v prosep šole izpolnjevali, zahvali se preč. g. dr. Križaniču in navzočim gosp. duhovnikom, ki so blagoslovili šolo, blagor. g. c. kr. okr. šol. nadzorniku in došlim gostom, ter zakliče presv. cesarju Francu Jožefu trikratni živio, čemur zbrani navdušeno pritrdé.

Učenci in navzoči zapojejo cesarsko pesem. Na to nastopi učenka in navdušeno deklamuje »Domovje moje, Avstrija«. Dalje pa govori učenec in se v krepki besedi zahvali v imenu učencev starišem in dobrotnikom za novo šolo, gosp. duhovnikom za blagoslovljenje in navzočnim gostom za udeležbo ter obljubi, da hočejo učenci v šolo pridno hoditi ter se marljivo učiti. K sklepu zapojó učenci pesem »Kdor ima srce, zna za dom solze«.

Po slovesnem obredu je bil odhod k skupnemu obedu za 82 oseb, pri kojem so se vrstile razne napitnice. Šolarji so imeli posebno veselico, bili so pogoščeni z jedjo in pijačo. Počastili so svečanost s svojim prihodom g. dr. Turner iz Dunaja, g. profesor dr. K. Glaser, g. profesor dr. J. Bezjak in g. Ivan Mikložič; zastopano je bilo učiteljstvo iz Lehna, Lembaha, Sv. Lovrenca, Pušcave, Selnice in Svičine. Vsi šolarji in gosti so dobili v spomin čedno sliko nove štirirazredne šole v Rušah.

Gospodarske stvari.

Pravila kmetijskega društva v Dobropoljah,

(registrovane zadruga z omejeno zavezo.)

I. Tvrdba, sedež in namen zadruga.

§ 1. Tvrdba se glasi: »Kmetijsko društvo v Dobropoljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo«. Zadruga ima svoj sedež v Dobropoljah. § 2. Zadruga ima namen, zboljšati razmere svojih udov v npravnem in gmoatnem oziru s tem: a) da oskrbuje svojim udom po najnižjih cenah gospodarske potrebščine vsake vrste, zlasti živino, krmo, umetni gnoj, semena, kmetijske stroje itd. b) da kmetijske pridelke, zlasti tudi živino po naročilu svojih udov taistim kolikor mogoče ugodno vnovčuje (v denar spravlja); c) da snuje naprave in naredbe v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečanja kmetijskih pridelkov svojih zadrugnikov.

II. Članstvo.

§ 3. Kdor hoče pristopiti društvu, mora se oglašiti pri načelstvu, ki pristop dovoljuje ali odreka, brez navedbe razlogov. Pristopiti zamorejo le osebe, ki se morejo vezati s pogodbami in ki prebivajo v sosednjih občinah Videm, Podgora, Kompolje, Struge in Turjak (v političnem okraju Kočevskem). Članstvo se pa zadobi šele s podpisom pismene pristopnice in vplačilom pristopnine in desetega dela opravnega deleža.

§ 4. Članstvo preneha: 1. S prostovoljnim izstopom člana. Kdor hoče izstopiti, mora svoj delež vsaj do konca meseca oktobra pismeno pri načelniku odpovedati. Izstop pa velja šele s potekom tistega leta. Odpovedani in vplačani delež (v tistem znesku, ki ga kaže zadnja bilanca) se izplača izstopivšemu članu eno leto po preteku tistega leta, v katerem se je izstop izvršil. 2. S smrtjo člana. Vendar so dediči zavezani nadaljevati zadrugništvo do preteka tistega leta, v katerem se je smrt pripetila. 3. Po izobčenju. Načelstvo sme člane izobčiti, ki ne spolnujejo svojih zadrugniških dolžnostij ali pa škodujejo dobremu imenu ali kreditu društva.

Izobčenje mora načelnik izobčenemu z naznanilom vzrokov takoj pismeno naznaniti. Izobčen ima pravico zoper izobčenje v osmih dnéh od dné dostavljenega pismenega obvestila pritožiti se na društveno razsodišče, ki o tem konečno razsoja. Nasledki izobčenja imajo nastopiti z dném zadevnega sklepa načelstva. A sklep se izvrši šele, ko postane pravomočen.

Delež izobčenega člana je izplačati kakor ad 1. § 5. Vsak član vplača takoj s pristopom vstopnino v znesku 1 gld. in deseti del opravnega deleža. Ostanek deleža mora vplačati po pismenem nalogu načelstva. Vsakemu članu pa je na prosto voljo dano, takoj celi delež vplačati. Vsak član sme samo eden delež imeti. Zaveza zadrugnikov je omejena v smislu III. poglavja zak. 9. aprila 1873, d. z. št. 70.

III. Zadrugni zaklad.

§ 6. Zadrugni zaklad se snuje: 1. iz opravnih deležev; 2. iz zadrugnih izposojil; 3. iz rezervnega zaklada;

4. iz posebnih rezerv; 5. iz vpisnin in drugih pristojbin.

§ 7. Opravilni deleži. — Opravilni delež iznaša 100 gld. avstr. veljave. Zadruga ima na opravilni delež zastavno pravico za svoje terjatve proti zadrugniku; ta pravica velja tudi proti vsem drugim upnikom in proti konkurzni masi dolžnika.

§ 8. Zadrugna izposojila. — Načelstvo je opravičeno, primanjkujoča denarna sredstva v imenu zadruga omisliti si s zadrugnim kreditom potom posojila. V to svrhu je opravičeno, v imenu zadruga pristopiti kake posojilnici, zlasti oni v Dobropoljah.

§ 9. Rezervni zaklad. — Rezervni zaklad ima služiti v pokritje izvenrednih izgub, ki se ne morejo pobotati iz opravnega dohodka tekočega leta. Rezervni zaklad se snuje: 1. iz vstopnin; 2. iz tistega dela čistega dobička, ki je po bilanci (§ 13.) v to določen. Snovanje rezervnega zaklada se toliko časa nadaljuje, da iznaša 50% (polovico) vsote vpisanih opravnih deležev. Če se rezervni zaklad vsled izgub zmanjša pod zgorajšnjo najvišjo mero, se snovanje po istih določilih zopet prične in nadaljuje toliko časa, da doseže zaklad zopet določeno najvišjo mero.

§ 10. Posebne rezerve. — Če je rezervni zaklad dosegel v § 9 določeno najvišjo mero, osnuje načelstvo iz v § 9 navedenih prispevkov posebne rezerve. Take posebne rezerve se zamorejo osnovati v pokritje izgub, za zadrugne stavbe, za občekoristne. Občni zbor ima pravico, dati načelstvu gledé snovanja takih posebnih zakladov direktive, na katere je načelstvo potem vezano.

§ 11. Vpisnine in druge pristojbine. — K vpisninam pripadajo v prvi vrsti vstopnine (§ 5). Druge vpisnine in pristojbine sme določiti načelstvo za posamezna zadrugna opravila, ki se tičejo le posameznih zadrugnikov. Vstopnine imajo v prvi vrsti služiti v pokritje ustanovnih stroškov; šele potem se stekajo v rezervo. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 20. julija v Oplotnici, Vitanju, Arvežu, pri Sv. Marjeti ob Pesnici in pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Dne 21. julija v Bučah. Dne 22. julija v Slivnici pri Celju, v Ivniku, pri Sv. Magdaleni v Mariboru (tudi za konje), v Vildonu in pri Sv. Mohorju pri Rogatecu.

Dopisi.

Iz Celja. (Volitve za okrajni zastop — c. k. namestnik). Dne 13. julija je volilo 91 volilcev velikoposestnikov v okrajni zastop celjski 10 zastopnikov. Prišlo jih je 47, samih vrlih Slovencev. V volilni komisiji so bili gospodje vitez plem. Berks, kanonik dr. Gregorec in dr. Dečko. Po oddanih glasih je predsednik se ve slovenski proglasil, da so bili naslednji gospodje enoglasno izvoljeni: vitez pl. Berks, opat Ogradi, dr. Serbec, Jakob Janič, Peter Majdič, dr. Hrašovec, Franc Fridrih, dr. Dečko, Jož. Širca, Franc Stožir. S tem je slovenska večina celjskemu okrajnemu zastopu zopet zagotovljena, bržeas za vselej. Kajti Slovenci so imeli 47 glasov, in ko bi se trije prišli, ki so opravičeno bili zadržani, 50 glasov, vsakako pa nadpolovično ali »absolutno« večino. Ko so to naši nasprotniki, skoro sama slovanstvu izneverjena slovenska kri, opazili, preplašilo jih je toliko, da so se mahoma poskrili. Niti eden ni prišel volit. Tako priznavajo svoj popolni poraz, neizprosni polom in skrajno onemoglost. Nekoji nemčurski generali so sicer bezgali še enkrat simotamo po okrajih, pa ni bilo najti vojakov t. j. nekdanjih »avstastih« Slovencev, ki